

Motion till riksdagen

1987/88:K211

av Bengt Silfverstrand m. fl. (s)
om medlemskapet i svenska kyrkan

Då ett barn föds och en av föräldrarna är inskriven i svenska kyrkan blir barnet automatiskt medlem i denna statskyrka och har därefter ingen möjlighet att utan målsmans tillstånd lämna kyrkan före 18 års ålder. Att ansluta nyfödda barn till en organisation framstår som synnerligen otillfredsställande och minst lika stötande är att inte tillåta utträde ur kyrkan före myndighetsåldern. En omyndig person har redan efter 15 års ålder rättslig handlingsförmåga inom en rad områden och borde i konsekvens därmed också fritt få välja eventuell religionstillhörighet. Det otidsenliga i att man föds in i ett trossamfund understryks ytterligare av att det finns många föräldrapar med sinsemellan olika religionstillhörighet. Mot denna bakgrund måste en dylik anslutningsform betraktas som både förlegad och kränkande för individens integritet. Enligt vår uppfattning skall det vara en egen viljeyttring som utgör grunden för medlemskap i ett trossamfund.

Religionsfrihetens bestämmelser om medlemskap i svenska kyrkan strider mot regeringsformens portalparagraf om de medborgerliga fri- och rättigheterna. På grund härav har riksdagen tvingats införa en övergångsbestämmelse till RF enligt vilken reglerna om medlemskap i svenska kyrkan skall gälla utan hinder av 2 kap. 2 § RF.

Eftersom svenska kyrkan uttalat att den inte anser att det råder någon motsättning mellan regeringsform och religionsfrihetslag, ett uttalande som står i klar strid mot riksdagsbeslutet från 1976, kan man knappast förvänta sig att någon annan inställning skall komma till uttryck från kyrkans sida sedan det redan alltför långt utdragna utredningsarbetet inom kyrkan avslutats. En övergångsbestämmelse får inte permanentas, allra minst mot bakgrunden av att medlemskap i en organisation strider mot grundlagen.

I betänkande KU 1987/88:4 hänvisar utskottet med anledning av motioner i denna fråga till kyrkans eget utredningsarbete som man förväntar sig skall redovisas för 1989 års kyrkomöte.

De flesta medborgare saknar all kännedom om vad detta utredningsarbete skall utmynna i. Såvitt kunnat utrönas finns det ingenting som tyder på att svenska kyrkan ändrat ståndpunkt i denna ur demokratisk synpunkt viktiga principfråga.

Det är nu 12 år sedan riksdagen gjorde ett klart ställningstagande vad gäller denna klara motsättning mellan regeringsform och religionsfrihetslag.

Mot denna bakgrund är det därför enligt vår mening nu högt på tiden att riksdagen utan sidoblickar på kyrkans egen uppfattning i frågan ånyo ger ett klart besked om sin inställning till regeringsformens fri- och rättighetsförklaring och dess förhållande till de nu gällande medlemskapsreglerna.

Hemställan

Mot. 1987/88

K211

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en egen viljeyttring skall utgöra grunden för medlemskap i ett trossamfund.

Stockholm den 21 januari 1988

Bengt Silfverstrand (s)

Hans Pettersson (s)

i Helsingborg

Johnny Ahlqvist (s)

Birthe Sörestedt (s)